

Viharnik

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENIJA GRADEC GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA N. SÖL. O.

LETO XIII. — STEVILKA 4

APRIL 1980

POŠTINA PLAČANA

Predlog gospodarskega načrta 1980

Količinski plan

Predlog količinskega plana gozdarske proizvodnje temelji na 10-letnem gospodarskem načrtu območja Slovenj Gradec.

Blagovna proizvodnja je planirana v višini 215.718 m³ oblovine, od tega 196.148 m³ iglavcev, 19.570 m³ listavcev. Za nego, obnovo in varstvo je planiranih 18.534 delovnih dni.

TITO O JUGOSLAVIJI

V vsakem pogledu so naši delovni ljudje gospodarji svoje usode in samostojnega razvoja. Toliko bolj so zato videti nesmiselna razna ugibanja o prihodnosti Jugoslavije. Ostaja takšna, kakršno so zgradili in kakršno gradijo njeni narodi in narodnosti.

TITO, 11. kongres ZKJ 1978

Centralno lesno skladišče planira skladiščne manipulacije 85.718 m³ oblovine iglavcev, lupljenja 26.900 m³ ter predelavo rezanih tramov v količini 12.000 m³.

Žagarska proizvodnja planira razrez 113.000 m³ oblovine iglavcev. V okviru razpoložljive količine planira žaga Mislinja razrez 24.000 m³ hlodovine in obratovanje v dveh izmenah, žaga Mušenik 18.000 m³ hlodovine in obratovanje v dveh izmenah, žaga Vuhred 31.000 m³ hlodovine in obratovanje v dveh izmenah ter TSP Radlje 2000 m³ hlodovine in obratovanje v eni izmeni. Izkoristek hlodovine iglavcev planiramo v višini 65,11 %.

Tovarna iverčnih plošč planira proizvodnjo na osnovi 4-izmenskega obratovanja in planira 103.000 m³ navadnih in vodoodpornih iverčnih plošč, 250.000 m² oplemenitenih iverčnih plošč, 500.000 m² robne oblovine in 5000 m² postforming plošč.

Finalna proizvodnja planira optimalno izkoriščanje razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti v dveh oziroma treh izmenah, pri čemer upošteva potrebe in razmere na domačem ter tujem tržišču. Količinski obseg je večji za 18,71 nasproti doseženemu v letu 1979.

Tovarna pohištva Pameče planira proizvodnjo po investicijskem programu, planirane količine so naslednje:

— furnirani vratni podboji	110.000 kosov
— furnirane obloge	740.000 m ²
— rolo omarice	45.000 kosov
— razne letve	187.000 m ²
— sestavljeni furnirski listi	598.000 m ²

Tovarna pohištva Prevalje planira proizvodnjo na obstoječih in na rekonstruiranih proizvodnih zmogljivostih in načrtuje naslednjo proizvodnjo:

— furnirana vratna krila	150.000 kosov
— klasična vratna krila	30.000 kosov
— klasične vratne podboje	42.000 kosov
— gradbene elemente	35.000 kosov
— okrasne letve	100.000 m ²

Tovarna stavbnega pohištva Radlje planira proizvodnjo na obstoječih zmogljivostih v naslednjem obsegu:

— dokompletacijo izolir oken	40.000 kosov
— klasična okna	20.000 kosov
— letve	48.300 m ²

Tovarna oken Podvelka planira proizvodnjo elementov za IZOLIR okna (podboje, krila, izolirno steklo in PVC rolete) v usklajeni količini s tovarno stavbnega pohištva Radlje in na prostih proizvodnih zmogljivostih:

— intro oken	40.000 kosov
— fiksnih elementov	4.000 kosov
— izolirnega stekla	5.000 m ² (za eksterno prodajo)
— letve vseh vrst	68.000 m

Obseg transportne in servisne dejavnosti planira temeljna organizacija na osnovi obstoječe in od 1. aprila na osnovi nove transportne mehanizacije.

Temeljna organizacija Gradnje planira izgradnjo in rekonstrukcijo gozdno-kamionskih cest v okviru plana investicij in plana investicijskega vzdrževanja gozdarskih TOZD.

Obseg turistične dejavnosti je planiran na osnovi obstoječih zmogljivosti. Pri predlogu plana še ni upoštevan sanacijsko investicijski program.

Temeljna organizacija Nova oprema planira naslednjo proizvodnjo:

— oblazinjeno pohištvo	63.000 kosov
— vzmetnice	87.000 kosov
— poliuretanske blazine	304.000 kg

Obseg nabave in prodaje planira temeljna organizacija Blagovni promet v skladu s planom proizvodnje in vezave zalog gotovih izdelkov.

Obseg dela Delovne skupnosti in Interne banke je planiran na osnovi svobodne menjave dela med Delovno skupnostjo oziroma Interno banko in temeljnimi organizacijami v skladu s samoupravnim sporazumom o združenju TOZD v DO.

Plan prodaje

Osnova plana prodaje je plan proizvodnje, ki temelji na realno ocenjenih tržnih možnostih, sklenjenih samoupravnih sporazumih in pogodbah s prometnimi in drugimi organizacijami.

Vrednostni plan prodaje je planiran na podlagi veljavnih cenikov, internih dogovorov samoupravnih sporazumov o družbenoekonomskih osnovah skupnega prihodka, pogodbah in predvidenem povišanju cen med letom.

Plan zaposlenih

Osnove plana zaposlenih so:

Število proizvodnih delavcev izračunano iz normativov časa po izdelkih in storitvah, število potrebnih delavcev za kritje bolezni, število delavcev za kritje izostankov iz dela (letni dopusti, izredni dopusti) in število nujno potrebnih režijskih delavcev.

Pri delovni skupnosti je osnova dogovorjeni obseg dela posameznega sektorja. Pri planu zaposlenih smo upoštevali v največji meri resolucijska izhodišča glede zaposlovanja.

Za leto 1980 je planirano naslednje število zaposlenih:

TOZD	Poprečno število zaposlenih v letu 1979	Planirano za l. 1980
GO Mislinja	63	65
GO Slovenj Gradec	44	48
GO Črna	154	156
GO Radlje	151	151
CLS Otiški vrh	44	46
TOK Slovenj Gradec	37	41
TOK Dravograd	18	18
TOK Ravne	36	40
TOK Radlje	37	37 ^{1/2}
Transport in servisi	149	158
Gradnje	77	87
Turizem	26	30

Žaga Mislinja	52	56
Žaga Otiški vrh	62	70
Žaga Mušenik	47	50
Žaga Vuhred	79	80
TIP Otiški vrh	223	236
TP Pameče	319	358
TP Prevalje	167	177
TSP Radlje	86	108
TO Podvelka	183	197
Nova oprema	307	310
Investicijska grupa Radlje	6	8
Delovna skupnost	216	198
Interna banka	—	34
Blagovni promet	97	115
Skupaj:	2680	2874^{1/2}

Povečanje je za 194 delavcev oziroma 7,25 % več kot v letu 1979.

CELOTNI PRIHODEK IN NJEGOVA DELITEV

Na osnovi količinskega plana proizvodnje, plana prodaje, plana zaposlenih in z upoštevanjem samoupravnega sporazuma o osnovah plana delovne organizacije je izračunana delitev celotnega prihodka.

Po predlogu plana za leto 1980 naj bi se celotni prihodek v gozdarski dejavnosti povečal za 28,37 %, v turistični in gostinski dejavnosti za 24,42 %, v lesni industriji za 46,09 %, v Novi opremi za 30,12 % oziroma v celotni DO za 41,32 % nasproti doseženemu v letu 1979. Povečanje celotnega prihodka je zaradi povečanja proizvodnje — na tej osnovi je povečan za 9,52 % in zaradi višjih prodajnih cen kar ga povečuje za nadaljnjih 31,80 %.

Za leto 1980 predvidevamo prodajo v izvoz v višini 194,467.789 din in to pri naslednjih TOZD in proizvodih:

Žage — žagan les	78,272.000
TP Pameče — vratni podboji (30,462.934 Furnir. obloge 26,523.400)	56,986.334
TP Prevalje — vratna krila	36,149.455
TIP Otiški vrh — navadne iver. pl. 6,270.000 oplemen. iver. pl. 4,150.000	10,420.000
Nova oprema	6,400.000
rezani trami	6,240.000

V celotni prihodek so všteti tudi prihodki iz investicijskih virov (investicijska skupina Radlje in obresti od kreditov za OS za lesno predelovalni kompleks Radlje — delež, ki odpade na TSP Radlje), ta sredstva predstavljajo zagonske stroške nove investicije.

Dohodek je planiran v DO v višini 782,993.453 din in predstavlja 22,39 % celotnega prihodka ter je večji za 22,44 % nasproti doseženemu v letu 1979. Iz navedenih podatkov je razvidno, da dohodek raste počasneje kot celotni prihodek, ker so predvideni poslovni stroški višji za 48,13 % od lanskimi in rastejo hitreje kakor cene naših proizvodov na trgu.

Čisti dohodek je planiran samo v višini 13,89 % od celotnega prihodka in je večji za 18,99 % od doseženega v preteklem letu.

Bruto osebni dohodki so planirani na osnovi dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980 in je izračunano povečanje mase OD za 18,34 % od lanskimi, osebni dohodek na delavca pa za 10,33 %.

Povečan stanovanjski prispevek planira samo TOZD TP Pameče. Med stroške za leto 1980 so vkalkulirani tudi regresi za družbeno prehrano pri tistih TOZD, ki v letu 1979 niso ustvarili zadosti velikega sklada skupne porabe za pokritje teh izdatkov.

Ostanek za sklade je planiran v višini 69,155.045 din in predstavlja 1,98% rentabilno poslovanje. Negativni rezultat (brez upoštevanja sanacijskega programa) je planiran pri turistični dejavnosti v višini 5,648.395 din. Druge TOZD ne planirajo izgube pri tekočem poslovanju. S planirano amortizacijo ne pokrivajo obveznosti odplačil kreditov za osnovna in obratna sredstva ter interkalarnih obresti naslednje TOZD:

TOZD	Nepokrite obveznosti odplačil kreditov in interkalarnih obresti
Turizem	6,485.984
Žaga Mušenik	1,129.958
Žaga Vuhred	7,190.559
TP Prevalje	8,833.151
TSP Radlje	4,968.397
TO Podvelka	16,586.954
Skupaj:	45,195.003

Te nepokrite obveznosti v višini 45,195.003 din predstavljajo nerešljiv problem za celotno DO in povzročajo nezmožnost investiranja v enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Planiran ostanek dohodka za sklade je v višini 69,155.045 din in je večji od doseženega v letu 1979 za 23,64% skoraj pri vseh TOZD zadošča le za formiranje rezervnega sklada, posojila manj razvitim ter sklada skupne porabe in le pri 8 TOZD tudi formiranje poslovnega sklada.

Osnovni cilji, ki smo si jih zastavili s planom za leto 1980 so naslednji:

- povečanje fizične produktivnosti za 1,50 %
- povečanje celotnega prihodka na delavca za 31,90 %
- povečanje dohodka na delavca za 14,15 %
- povečanje čistega dohodka na delavca 10,94 %
- povečanje bruto OD na delavca 10,33 %
- zagotoviti neposredno uveljavljanje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v združenem delu, ki so v skladu z Ustavo SFRJ in Zakonom o združenem delu;

— dosledno izvajati sprejete stabilizacijske ukrepe, dosledno upoštevati dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980 in zakona o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev;

— zagotoviti take pogoje poslovanja, da bodo TOZD najboljše poslovale in da bodo vsi delavci čutili socialno varnost v združenem delu;

— usklajevati družbeni in materialni razvoj v okviru DO;

— usklajevati odnose v družbeni reprodukciji;

— usklajevati odnose pri pridobivanju in razporejanju dohodka;

— čim racionalnejše izkoriščati razpoložljive proizvodne zmogljivosti z upoštevanjem lastnega surovinskega potenciala;

— optimalno izkoristiti vse tržne prilike za uspešno eksterno prodajo proizvodov;

— enakopravno sodelovanje vseh TOZD in TOK pri pridobivanju in delitvi dohodka skupnih proizvodov, v ta namen bomo izdelali samoupravni sporazum o delitvi skupnega prihodka in delitvi skupnega dohodka;

(Nadaljevanje na 4. strani)

DELITEV CELOTNEGA PRIHODKA PO PLANU 1980

	Gozdarstvo brez turizma	Lesna industrija	Turizem	Blagovni promet	Skupne službe	Invest. skup. Radlje	Nova oprema	Skupaj Lesna z Novo opremo
Realizacija	743.663.213	196.584.030	16.325.000	490.671.347	70.646.577	8.209.001	234.415.990	3.470.515.158
Izredni prihodi	2.890.000	23.140.000	—	490.671.347	70.646.577	8.209.001	234.415.990	26.030.000
CELOTNI PRIHODEK	746.553.213	1.929.724.030	16.325.000	490.671.347	70.646.577	8.209.001	234.415.990	3.496.545.158
Poslovni stroški a) direktni	358.055.312	1.286.305.705	5.836.850	51.331.009	—	—	—	1.879.562.013
b) splošni	64.662.760	188.322.446	3.822.419	400.248.864	24.798.250	710.625	16.980.678	699.546.042
Amortizacija po predpisanih stopnjah	31.980.599	57.271.675	3.523.200	677.621	1.753.700	—	3.202.251	98.409.046
Izredni izdatki	1.696.710	33.834.778	503.116	—	—	—	—	36.034.604
DOHODEK	263.157.832	363.989.426	2.639.415	38.413.853	44.094.627	7.498.376	63.199.924	782.983.453
Obresti od kreditov	9.034.749	51.052.990	2.068.577	—	266.155	5.703.303	1.452.540	69.578.313
Vkalkulirane zak. in pogodbene obveznosti	20.632.632	34.843.940	1.204.533	3.870.096	3.547.142	1.50.675	4.171.638	68.420.656
Nevkalkulirane zak. in pogodbene obvez.	11.454.310	14.977.437	—	2.739.580	—	—	3.282.265	32.453.628
Del dohodka za DSSS	18.808.474	33.609.180	955.562	2.299.606	2.411.849	—	1.457.043	59.541.716
Biološka amortizacija	35.996.766	—	—	—	—	—	—	35.996.766
Amortizacija nad predpisano stopnjo	24.000.000	—	—	677.620	—	—	—	31.248.454
CISTI DOHODEK	163.847.901	205.505.843	—	28.626.951	37.869.481	1.644.399	49.648.602	485.753.920
Vkalkulirani OD	123.531.069	159.649.372	3.634.261	18.752.314	33.172.389	1.551.320	39.077.368	379.368.093
Družbena prehrana iz tekočega dohodka	4.259.706	6.378.518	204.149	—	—	—	—	10.842.373
Regres za LD iz tekočega dohodka	—	1.268.400	—	—	—	—	—	1.268.400
Stanovanjski prispevek	8.209.761	11.222.317	220.723	1.125.145	2.046.112	93.079	2.202.867	25.120.009
OŠTANJEK CISTEGA DOHODKA	27.847.365	26.987.236	—	8.949.492	2.650.980	8	8.368.367	69.155.045
Število zaposlenih	847,5	1.332	30	115	232	8	310	2.874,5
Bruto OD na enega zaposlenega mesečno	12.147	9.988	10.095	13.588	11.915	16.160	10.505	10.998
Neto OD na enega zaposlenega mesečno	8.381	6.898	6.966	9.390	8.341	11.027	7.255	7.595

STABILIZACIJA

DA BI IZBOLJŠALI GOSPODARSKI POLOŽAJ DELAVCEV TEMELJNIH ORGANIZACIJ, DELOVNE SKUPNOSTI IN S TEM CELOTNE DELOVNE ORGANIZACIJE LESNE, PREDLAGAMO, DA SPREJMEJO DELAVCI NASLEDNJE STABILIZACIJSKE UKREPE:

1. Zaradi restriktivnih mer, ki zahtevajo posebne ukrepe pri OD in pričakovanega rezultata v začetku leta, je prva dolžnost vseh TO in ostalih enot, da brezpogojno izvršujejo periodične planske naloge. Po možnosti se je treba truditi, da plan presežemo, ker bo na ta način možno zagotoviti normalne OD in sredstva za druge potrebe. V ta namen je treba striktno spremljati in nadzirati izvrševanje proizvodnega načrta, po možnosti za krajša časovna obdobja, da se lahko sproti ukrepa.

2. Pri proizvodnji je treba uvesti in izpeljati vse možnosti za zmanjšanje stroškov, predvsem pri porabi izdelavnih materialov, kjer še vedno obstajajo rezerve in možnosti za zmanjšanje stroškov. Službe v TOZD analizirajo mesečno porabo materiala.

3. OD se smejo izplačevati samo v skladu s sprejetimi resolucijami in ukrepi, v skladu z ustvarjenim dohodkom in produktivnostjo. Kršitelje bodo klicali na odgovornost družbenopolitične skupnosti, ki vršijo nadzor nad tem.

Dopolniti je treba kriterije in merila za delitev sredstev za OD, kar bo pozitivno vplivalo na povečanje storilnosti in boljšo izrabo delovnega časa, ki je marsikje zelo slaba. OD mora biti odvisen od boljšega ali slabšega dela vsakega posameznika.

Da ne bi padli OD pod kritično raven, je nujno potrebno omejiti zaposlovanje, ki je zadnje čase nenormalno naraščalo. To velja predvsem za režijske delavce pri svobodni menjavi dela, velja pa tudi v proizvodnji, saj storilnost večamo samo na ta način, da z istim številom ljudi proizvedemo več. Nove ljudi smemo zaposlovati le tam, kjer je to neobhodno potrebno, v nobenem slučaju pa ne smemo prekoračiti resolucijske meje.

4. Omejitev ostale potrošnje:

— sklad skupne porabe smemo trošiti samo za določene namene in še tu je treba po možnosti odpraviti stroške brez katerih lahko zmanjšamo potrebo teh sredstev. Vsak TOZD mora imeti natančen plan koriščenja teh sredstev. V nobenem primeru se ne smejo prekoračevati planirana sredstva, odgovornost bremeni vodje enot.

(Nadaljevanje s 3. strani)

— izdelati srednjeročne plane za obdobje 1981—85, jih medsebojno uskladiti in sprejeti samoupravni sporazum o temeljih srednjeročnega plana na nivoju DO;

— povečati racionalnost dela v vseh TOZD in Delovni skupnosti, v ta namen bomo izdelali mikroorganizacijo dela, katalog delovnih opravil, uvedli sisteme stimulativenega nagrajevanja po vložnem delu in nove osnove za vrednotenje delovnih opravil;

— skrajno racionalno trošiti sredstva vsak na svojem delovnem področju.

Če bomo dosledno upoštevali vse zastavljene cilje in ukrepe, bomo poplačani ob zaključku leta z dobrimi poslovnimi rezultati.

Sektor za plan, analize in informacije

— Uveden mora biti strog nadzor nad stroški prevozov in ostalimi stroški. Do sedaj se tu nismo obnašali preveč racionalno. Poleg ogromnega števila službenih vozil koristimo tudi individualna vozila vendar brez vsake koordinacije. Tu bi lahko precej prihranili. TO mora izdelati racionalni plan koriščenja prevoznih sredstev.

5. Proizvodni stroški nenehno rastejo, čeprav dostikrat ni opravičila za to. To nam pa močno zmanjšuje dohodek, preko njega pa tudi OD V proizvodnji se moramo obnašati skrajno racionalno, kar bomo dosegli le z racionalnim delom, pri čemer izbiramo vedno najcenejše variante. Nenehno moramo imeli pred očmi, da bo proizvodnja čim cenejša, ker s tem povečujemo dohodek. Strokovni kader mora vsem prijemom pristopiti študij-sko. Pri tolikšnem številu strokovnjakov in napredku tehnologije ne moremo delati kot v prejšnjih časih, ko vsega tega ni bilo. Če ne bomo ceneje proizvajali, ne bomo konkurenčni in to nas lahko privede do nemogoče situacije.

6. Investicijska potrošnja:

Težki situaciji, v kateri se nahaja naša DO, v največji meri botrujejo tudi naše investicije. Le-te so že presegle naše možnosti in nas spravljajo v nenormalni položaj. Zaradi pomanjkanja lastnih sredstev za investicije smo prisiljeni vse vršiti na kredit, tako da smo že sedaj preveč zadolženi, čeprav še zdaleč nismo dosegli zastavljene-ga cilja. Nismo se držali niti srednjeročnega plana, kar nam sedaj povzroča še dodatne težave, predvsem pa smo zaostajali pri glavni naložbi (Radlje). To ima za posledico potrebo po neprimerno večjih sredstvih, ki jih v tem trenutku še nimamo zagotovljenih. Velika zadolženost zahteva velike obresti, kar nam po drugi strani močno zmanjšuje dohodek, ali drugače rečeno zato bi morali ustvariti dodatni dohodek. Ker pa tega ni, izgubljam o sredstva, ki bi morala iti v razširjeno reprodukcijo in obratne namene.

Če želimo iz te zagate izplavati, potem moramo nemudoma napraviti prelomnico. Skrajna disciplina in upoštevanje posledic je najmanj, kar je zahteva danega trenutka. Poleg tega je skrajni čas, da dokončno določimo čvrsto, skupno strategijo za naš nadaljni razvoj kar mora biti osnova za naše naložbe. Pri tem bomo morali upoštevati naše možnosti in prednosti, da ne bomo šli v naložbe, ki niso perspektivne, ki za nas niso primerne. Najbrž smo prišli do faze, da na sedanji osnovi ne moremo več povečevati kapacitete, ampak iti samo v posodobitve. Lesna smer je že preveč razvejana in je ni več možno širiti brez neugodnih posledic. Naš bodoči razvoj bo moral temeljiti na sovlaganju v interesantne programe tudi izven podjetja, od koder bi morali črpati povečani dohodek.

Za letošnje leto se moramo zediniti dokončno za plan investicij. Pri tem je treba upoštevati dokončanje načrtih investicij, ker kaj več že tako ne bomo zmogli. Pri planu je nujno najprej upoštevati in pokriti že prekoračene investicije in šele potem iti naprej po prioritetenem redu. Ni mogoče več trpeti nobenih pritiskov od

nikoder, ker posledice padajo na naša ramena in bomo sami odgovorni za stanje. Čimprej se mora izdelati prioriteten plan investicij, saj je 1/4 leta mimo.

7. Investicijsko vzdrževanje:

Ta poraba je kategorija, ki tudi direktno vpliva na zmanjšanje dohodka in posredno tudi na zmanjšanje OD. Neko normalno vzdrževanje je potrebno povsod, izjemo- ma tudi prekomerno, toda ne moremo si privoščiti v no- benem slučaju, da bi iz tega vršili tudi kaj drugega, kot so naprimer investicije. Temu se je treba postaviti ener- gično z vsemi sredstvi po robu, saj zadeva vse zaposlene v TO. Sleherni delavec se mora angažirati pri načrtova- nju sredstev, saj poznajo razmere na svojem področju. Ne smemo dovoliti, da se planira prevelika sredstva za vzdrževanje, ker to pomeni povečevanje stroškov. Torej zato nosijo odgovornost vsi delavci, še posebej pa vod- stva TO. Takoj je treba izdelati dinamični plan korišča- nja teh sredstev in vršiti sprotni nadzor nad pravilnostjo koriščenja. Vse prekoračitve s planom predvidenih sred- stev morajo iti v breme OD, v korikor je sploh dopustno v dani situaciji, da do prekoračitve sploh pride.

8. Izvoz-uvoz:

Kljub temu, da izvažamo večino naših izdelkov pod neugodnimi pogoji, ostaja to še naprej naša dolžnost. Naša proizvodnja zahteva mnogo uvoza in tudi večino opreme moramo uvažati. Če vemo, kako pridemo do po- trebnih deviz, potem je kot na dlani, da je najcenejša domača deviza. Res, da bi nam pod temi pogoji bolj od-

govarjalo prodajati doma, kar nam z izvozom izpade precej dohodka, a če pomislimo, da bi morali devize ku- povati drugod, če ne bi uvažali, potem je razumljivo, da je izvoz nujen. Z izvozom pomagamo tudi reševati težko devizno bilanco našega gospodarstva in doprinašamo k stabilizaciji zunanjetrgovinske situacije.

Uvoz neposredno vpliva na potrebo izvoza in s tem na zmanjšanje dohodka. Da bi zmanjšali potrebo po de- vizah, je nujno potrebno temeljito premisliti vse kar uvažamo in povsod, kjer se le da, nadomestiti uvožene materiale z domačimi. V ta namen naj TO izdelajo plan potreb repromateriala in kako le-tega nadomestiti z do- mačim. V tem pogledu bo treba storiti zelo resne korake, ker se le tako lahko osvobodimo tolikšnih uvoznik težav.

Izboljšanje likvidnosti

— na področju investicij

1. Pred sprejemom vsklajenega investicijskega plana za leto 1980 ne more biti nobenih investicijskih nabav. Nadaljujejo se lahko le začete investicije v letu 1979, v kolikor so pokrite z lastnimi in odobrenimi kreditnimi viri.

2. Tehnična sektorja morata skupaj s TOZD predla- gati dinamiko koriščenja investicijskih sredstev po tro- mesečjih vsklajeno s planiranimi viri za leto 1980. In- vesticijska sredstva se lahko koristijo šele:

- po pokritju prekoračitve iz leta 1979
- po pokritju zapadlih odplačil kreditov
- na področju investicijskega vzdrževanja

Investicijsko vzdrževanje predstavlja v DO Lesna ve- liko finančno postavko, zato predlagamo naslednje:

a) tiste TO, ki izkazujejo primanjkljaj finančnih in- vesticijskih ali obratnih sredstev, lahko v prvem polletju 1980 koristijo le do 25 % mesečne planirane vsote inv. vzdrževanja

b) vse ostale, ki ne izkazujejo primanjkljajev, pa do 50 % planirane mesečne dinamike v prvem polletju.

— na področju osebnih dohodkov

Zaradi sezonske proizvodnje (večina TO) predlagamo, da se v 1. polletju izplačilo OD giblje najmanj 2—4 % nižje kot so načrtovani, s tem bosta dosežena dva učinka: **manjša možnost nesorazmernega razporejanja dohodka za OD, ko dohodek še ne bo na planirani višini, reševanje likvidnostnih težav.**

— na področju sklada skupne porabe

Regres za letne dopuste v mesecu juliju se izplača le delavcem z nižjimi osebnimi dohodki, ostalim pa v je- senskih mesecih (predlog poda izvršilni odbor sindikata). Pri tem je ob sestavi plana porabe sredstev skupne porabe v letu 1980 potrebno upoštevati SS o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka, osebnih do- hodkov in sredstev skupne porabe delavcev v Lesni.

Odpravnine se naj določijo in izplačajo od odhodu v pokoj, medtem ko jubilejne in ostale nagrade le ob kon- cu leta.

Stanovanjski prispevek se lahko po planu porabi ved- no šele naslednje tromesečje iz ustvarjenih sredstev prejšnjega tromesečja.

— razni dodatni ukrepi

Predlagamo, da vse TO, DSSS privarčujejo od plani- ranih materialnih stroškov najmanj znesek v višini eno- mesečnega dohodka in le tega namenimo izključno v po- slovni sklad.

— področje obratnih sredstev in likvidnosti

zdrujevanje sredstev med TOZD za tekoče poslovanje.

Doslej so nekatere TO izkoriščale možnost internega zadolževanja med TOZD iz trajnejših in začasnih viškov na žiro računih (TP Pameče, TIP Otiški vrh, TO Podvel-

Starejši način lupljenja hlodov

ka in občasno nekaterih drugih TOZD), ker niso bile določene gornje meje internega kreditiranja.

V tej zvezi so se pojavili problemi z možnostjo odplačila internih kreditov — prvič ob plačilu obveznosti po zaključnem računu leta 1979.

Da bi se izognili nevarnostim, da interni krediti med TOZD ne bi bili vrnjeni takrat, ko sredstva TOZD — posojilodajalec potrebuje, je nujna določitev gornje meje interne zadolžitve.

Predlog:

1. Gornja meja možnosti koriščenja internih kratkoročnih kreditov, ki izvirajo iz začasnih prostih sredstev TOZD, je v letu 1980 **največ do 20 % načrtovanih poprečnih zalog za leto 1980.**

Planirani trajnejši inčasni viški vseh TOZD v Lesni so cca 50.000/m, kar predstavlja tudi cca 20 % planiranih zalog.

2. Vse TO, ki v tem trenutku koristijo večje interne kredite morajo z internimi ukrepi vplivati na znižanje vezanih obratnih sredstev in le v primeru, ko se utemelji, da teh možnosti ni, išče skupno s finančno službo eksterne kratkoročne kredite za odplačilo internih.

— komercialno področje

1. TOZD Blagovni promet je zadolžen, da mesečno spremlja skupno s TO zaloge vseh vrst in daje poročila o gibanju zalog. Skupno s TO je odgovoren, da **stanje zalog v nobenem primeru ne preseže planiranih.** V kolikor pride do prekoračitev planiranih zalog, se takoj ustavi vsaka nadaljnja dobava ali se predhodno zagotovijo viri za pokritje.

TOZD Blagovni promet mora mesečno vnaprej dajati podatke o planirani nabavi in odlivih sredstev in planirani nabavi in odlivih sredstev in planirani realizaciji ter prilivih sredstev. Skupno z Interno banko, ki razpolaga s podatki o ostalih obveznostih, se mesečno vnaprej ugotavlja likvidnostni plan in določajo ukrepi za vskladitev prilivov in odlivov denarja.

Za leto 1980 ni mogoče zagotoviti povečanega obsega obratnih kreditov pri TKB zaradi:

- a) bančnih omejitev in
- b) naše prezadolženosti.

Zato je nujno:

a) da z internimi ukrepi dosežemo raven lanskoletnih poprečnih zalog oz. predvidenih zalog po investicijskih programih kljub povečanemu obsegu poslovanja,

b) ali pa morajo TO ustvariti lastna obratna sredstva v tekočem letu vzporedno s povečanjem vrednostnega obsega poslovanja.

PREJEMKI DNEVNIC IN DRUGI MATERIALNI STROŠKI

1. Dnevnice in nočnine:

Stroške dnevnic je potrebno zmanjšati:

— z zmanjšanjem števila službenih potovanj, zlasti še potovanj v inozemstvo,

— za potovanje na območju delovne organizacije se dnevnice ne priznajo,

— prav tako za potovanja v Maribor in Celje in druge enake relacije, razen če je delavec za prevoz uporabil javno prevozno sredstvo in če so izpolnjeni tudi pogoji, ki jih določa samoupravni sporazum,

— za potovanje v Ljubljano in na druge enake relacije se prizna le pol dnevnice, če je delavec uporabil osebno prevozno sredstvo, v izjemnih primerih pa cela dnevnic, če delavec dokaže, da je tudi v popoldanskem času opravljal službena opravila in v primerih, ko je moral prenočiti,

— zneski dnevnic naj ostanejo v višini iz leta 1979, nočnina pa se naj poveča do dovoljene višine in sicer:

na osnovi računa	375,00 din
brez računa	150,00 din

2. Prevozni stroški

— prevozni stroški, nastali z javnim prevozom se priznajo na podlagi vozovnice,

— omejiti je treba uporabo osebnih avtomobilov za službene potrebe. Sestaviti je listo upravičencev, ki lahko uporabljajo lastni avto v službene namene,

— sestaviti je treba plan službenih potovanj z osebnimi avtomobili. Plan potovanj mora biti sestavljen za tri dni in le v izjemnih primerih lahko direktor odobri prevoz izven plana.

Za uporabo lastnega osebnega avtomobila za službene potrebe predlagamo, da se prizna stroške za 1 km 4,45 din glede na to, da nosi vsak sam riziko prevoza, za ostale prevoze z lastnimi vozili pa naj velja sedanja tarifa.

3. **Reprezentacijski stroški** se morajo gibati v mejah do 80 % uporabljenih sredstev v letu 1979.

4. **Avtorski honorarji** predstavljajo predvsem plačilo prispevkov za glasilo VIHARNIK. Predlagamo, da se cena tem honorarjem ne poveča, plačevanje pa diferencira tako, da se ne bo nagrajevalo prispevkov, ki so jih delavci po službeni dolžnosti dolžni posredovati kot informacijo delavcem.

5. **Pri določanju sredstev za reklamo in propagando** je treba upoštevati zakonsko omejitev in poiskati učinkovite in cenejše oblike reklamnih storitev, tako da se bo lahko prištedilo tudi na tem področju.

6. **Zmanjšati je treba stroške CPR** delovnih razmerij, da izdatki ne bodo preseglili 80 % zneska, ugotovljenega po ZR za leto 1979.

7. **Ugotavljamo, da stroški telefonskih pogovorov celo naraščajo.** Eden izmed vzrokov so tudi privatni pogovori in jih je potrebno odpraviti. Dovoljeni bi bili lahko le na območju kraja, kjer je sedež TOZD oz. DSSS. Vsi drugi privatni pogovori pa morajo biti plačani.

Koristiti je treba UKV zveze, ker so cenejše.

Omejiti je treba tudi službene pogovore. Biti morajo racionalni in kratki.

8. **Jubilejne nagrade** naj ostanejo v višini iz leta 1979 in znašajo:

za 10 let zaposlitve	3.300,00 din
za 20 let zaposlitve	5.000,00 din
za 30 let zaposlitve	6.670,00 din

9. **Ker nekateri TOZD nimajo ustvarjenega toliko sklada skupne porabe,** da bi lahko izplačale delavcem regres za letni dopust, predlagamo, da delavci manifestirajo svojo solidarnost do drugih delavcev tako, da bi združili razpoložljiva sredstva sklada skupne porabe in iz teh sredstev izplačali vsem delavcem regres za letni dopust v enaki višini, v okviru razpoložljivih sredstev.

10. **Odpravnine,** ki delavcem pripadajo, ko odhajajo v pokoj, naj bodo v višini, ki jo določa samoupravni splošni akt in znašajo dva poprečna osebna dohodka na zaposlenega v gospodarstvu v SRS v devetih mesecih za leto 1979, to je 13.626,00 din.

Poleg odpravnine pripada delavcem, ki odhajajo v pokoj še:

— za 10 let zaposlitve	1.022,00 din
— za 20 let zaposlitve	2.044,00 din
— za 30 let moški in 25 let ženske	3.407,00 din
— za 35 let moški in 30 let ženske	5.450,00 din
— za 40 let moški in 35 let ženske	6.813,00 din

11. **Dodatek za ločeno življenje** naj ostane na višini iz leta 1979 in znaša 2.223,00 din.

12. **Osebnih dohodek pripravnikov:**

- s srednješolsko izobrazbo znaša 4.769,00 din
- z višješolsko izobrazbo znaša 6.132,00 din
- z visokošolsko izobrazbo znaša 7.154,00 din

13. **Nagrada študentom in dijakom na praksi:**

- I. in II. letnik srednjih šol znaša 1.703,00 din
- III. in IV. letnik srednjih šol znaša 2.385,00 din
- študentom višjih šol znaša 3.066,00 din
- študentom visokih šol znaša 3.747,00 din

14. **Nagrade učencev z učno pogodbo znašajo:**

- za I. letnik znaša 1.363,00 din
- za II. letnik znaša 7.703,00 din
- za III. letnik znaša 2.044,00 din

15. **Terenski dodatek** naj ostane na višini iz leta 1979 in znaša 111,00 din.

16. **Delavcem, dijakom in študentom na praksi se povrnejo stroški** za prevoz na delo in z dela, zmanjšani za 68,00 din.

17. **Štediti je potrebno tudi pri porabi in potrošnji potrošnega materiala.** Pri sestavljanju pismenih konceptov je treba uporabljati odpadni papir. Pa daljše sestavke, samoupravne splošne akte in druge pismene odpravke, ki se izdajajo v večji nakladi je potrebno uporabiti obe strani lista. Omejiti je tudi porabo pisalnih pripomočkov.

18. **Izraba delovnega časa:**

Ugotavljamo, da je med delovnim časom vse preveč sestankov, ki so slabo pripravljani in zato predolgi. Seje in sestanki morajo biti izven delovnega časa, med delovnim časom pa le, če delo narekuje neodložljive odločitve, sicer pa je treba zmanjšati število sestankov. Intenzivnejše je potrebno izkoristiti razpoložljivi delovni čas, odpravljati pogoje, ki povzročajo obolenja in nesreče pri delu, zaostri disciplino glede prihoda in odhoda iz dela in podobno.

19. **Poslovna disciplina je pomemben faktor gibanja materialnih stroškov, ki v LESNI v zadnjih letih rapidno narašča,** deloma tudi zaradi upadanja poslovne discipline na relacijah TOZD — delovna skupnost. Da bi od TOZD sploh prejeli podatke, ki so delavcem delovne skupnosti potrebni za reševanje posameznih zadev, je potrebno veliko nepotrebne pisanja in telefonskih razgovorov, kar se končno odraža v porastu PTT stroškov, prevoznih stroškov, neracionalni izrabi delovnega časa in v zmanjšani učinkovitosti dela delovne skupnosti.

20. **Varčno je treba ravnati pri trošenju kurjave in električne energije.**

21. **Zmanjšati je treba dotacije društvom in drugim prosilcem.** Sredstva, ki bodo za ta namen izločena, naj se uporabijo predvsem za potrebe dela sindikalne organizacije in strokovnih društev v DO.

DELO DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ

PRVA SEJA KONFERENCE OO SINDIKATA LESNE

V sredo 12. 3. 1980 so se prvič v svojem mandatnem obdobju sestali novi člani konference OO sindikata Lesne. Obravnavali so delo konference v preteklem mandatnem obdobju in izvolili člane v izvršni odbor. Razpravljali so o urejenosti in neurejenosti splošnih aktov v Lesni, o problematiki počitniških domov in letovanju, o namestitvi poklicnega delavca za družbenopolitične organizacije, o družbeni prehrani, o učinkovitosti in organiziranosti sindikata, o preskrbi naših delavcev s premožem, o dohodkovnih odnosih in delitvi osebnih dohodkov. Kritično so obravnavali odnos do dela referenta za šport, saj je bilo na tem področju v lanskem letu zelo malo narejenega in kljub temu, da je bil obveščen o datumu seje, se se-

stanka ni udeležil. Posebno točko dnevnega reda so posvetili stabilizacijskim ukrepom za leto 1980. Uresničevanje letih bo tudi ena izmed glavnih nalog osnovnih organizacij sindikata.

Glede na to, da nekatere TOZD nimajo sredstev za regres za letni dopust, je konferenca predlagala, naj se izkaže delavska solidarnost in se sredstva za letni dopust razdelijo tako, da bo prišlo na vsakega delavca LESNE enako. Diferenciacija naj bo le socialna.

V izvršni odbor konference sindikata so bili izvoljeni naslednji člani:

Inž. Mori Leopold, Gozdarstvo Črna, Zaga Mušenik,

Časl Albert, TP Prevalje, OK Ravne, **Žibert Franc,** CLS, TIP, Zaga Otiški vrh,

Travar Franc, OK Dravograd, OK Radlje, Gozdarstvo Radlje,

Breg Alojz, Zaga Vuhred, TO Podvelka, TSP Radlje,

inž. Miheljak Ernest, Blagovni promet, Interna banka, DSSS,

Ogriz Ivan, TIS Pameče, TP Pameče,

Duler Franc, Gostinstvo in turizem, OK Slovenj Gradec, Gradnje Slovenj Gradec, Gozdarstvo Slovenj Gradec,

Šumah Zdenko, Gozdarstvo Mislinja, Zaga Mislinja,

Potočnik Jože, Nova oprema Slovenj Gradec.

Za predsednika konference OO sindikata LESNE je bil izvoljen Ogriz Ivan iz TOZD TP Pameče.

I. R.

Poročilo o delu konference OO sindikata LESNE

Ko podajam poročilo o delu konference sindikata LESNE Slovenj Gradec, se že vnaprej opravičujem, če poročilo ne bo zajemalo celotne problematike, ki je bila v minuli dobi prisotna. Kot razlog dela konference sindikata za bolj ažurno in usklajeno delo bi podal to, da smo imeli vseskozi probleme z delavcem, ki bi skrbel za nemoteno in usklajeno delo konference sindikata in sprotno koordiniranje vseh osnovnih organizacij sindikata, kar bi veliko pripomoglo k usklajeni politiki dela družbenopolitičnih organizacij in pomoči gospodarjenja v LESNI.

Konferenca sindikata se je v mandatni dobi sestala štirikrat, enkrat je bila nesklepčna. Izvršni odbor pa se je

sestal petkrat. Konferenca in izvršni odbor sta razpravljala o celotni problematiki LESNE.

Naštetemo nekaj glavnih razprav:

- o organizaciji Lesne,
- o dohodkovnih odnosih,
- o investicijah,
- o splošni ljudski obrambi in družbeni samozščiti,
- o minimalnih standardih, glede življenjskih in delovnih pogojev delavcev,
- o rekreaciji delavcev,
- o letnem dopustu in regresu za letni dopust,
- o obveščanju v Lesni.

LESNA Slovenj Gradec pokriva vse štiri koroške občine in za takšno uskla-

jevanje je premalo samo delo delavskega sveta delovne organizacije, ampak je potrebno veliko dela tudi na družbenopolitičnem področju, ker drugače prihajamo do situacije, ki je trenutno prisotna v LESNI. Že pri podpisu samoupravnih splošnih aktov je prišlo do kršitev, za kar nismo nobenega klicali na odgovornost, saj je to nemogoče pri takšni geografski raztresenosti delovne organizacije.

Nalogo, ki smo si jo zadali glede dohodkovne povezanosti naše delovne organizacije in mogoče tudi navzven, smo lahko naredili le do problema plačila po delu. Tam pa so se razšli zato, ker je komisija prišla do odpora, ker bi morali delavci dobiti plačilo po vložnem

delu in po skupnem prihodku. Po poročilu, ki je bilo podano na delavskem svetu delovne organizacije, se lahko vidi, da je komisija dobro zastavila akcijo in tudi prišla do bistvenih rezultatov, samo ne do dohodkovnih odnosov. Na isti seji delavskega sveta so podajale poročilo tudi ostale komisije in odbori delavskega sveta delovne organizacije. Ugotovljeno je bilo, da odbor za gospodarjenje ni podal poročila in da se celo mandatno dobo ni sestal. Menimo, da takšnega odnosa v bodoče ne smemo tolerirati, ampak mora delavski svet zahtevati vsaj tromesečno poročilo svojih komisij.

Pri organiziranju oziroma makroorganizaciji LESNE smo prešli do gotovih zapletov, ki se ne nanašajo največ na organizacijo LESNE, ampak že na posameznike, kar pa mislim, da ni bistvo organiziranosti delovne organizacije. Tudi tu se opaža premala angažiranost družbenopolitičnih organizacij in našega skupnega interesa. Čeprav smo si na konferenci sindikata ali na izvršnem odboru konference zastavljali naloge in zadolževali delovno skupnost skupnih služb za pomoč pri našem delu, do te nismo prišli. Za koordinacijo dela takšne delovne organizacije pa je nemogoče brez profesionalnega delavca. Mislim, da bo vodstvo delovne organizacije tudi prišlo do spoznanja, da ne bo moglo dela družbenopolitičnih organizacij puščati ob strani in jih le takrat poklicati na pomoč, ko jih k temu prisili zakon ali nenormalno stanje.

Zaradi raznih interesov smo v delovni organizaciji LESNA prišli do velikega razkoraka pri investicijah, sedaj pa iščemo krivca, čeprav vemo, da je veliko lokalističnih interesov za takšno stanje, rešuje pa naj jih sedaj delovna organizacija brez pomoči širše družbene skupnosti. Sedaj naj odgovarjajo ljudje, ki so bili postavljeni pred dejstva glede investicij. Mislim, da bi tukaj odigrale družbenopolitične organizacije precej veliko vlogo pri usklajevanju, sploh pa pri investicijah, ki prekoračujejo našo surovinsko zaledje. Za takšno stanje ni odgovorno samo vodstvo LESNE, ampak tudi širša družbena skupnost oziroma občinski interesi, za to menimo, da bi tudi pri razreševanju takšnega stanja morale aktivno sodelovati tudi občine.

Živiljenjski in delovni pogoji delavca so kar na dobri ravni, seveda pa niso tako urejeni, da bi sindikat ne imel več kaj delati. Družbena prehrana je organizirana v vseh lesnoindustrijskih in delno v gozdarskih TOZD. Vsi gozdni delavci pa imajo termovke, v katere si sami pripravijo topli obrok, oziroma toplo pijačo, prejemajo pa regres za družbeno prehrano v obliki bonov. Delo gozdnega delavca se kaže kot zelo težko tako glede fizičnega napora kot zunanjih vplivov. Vsi delavci pa imajo organiziran prevoz na delo in z dela. Stanovanjska vprašanja delavcev so v glavnem rešena. Sekači imajo priznano beneficirano delovno delo, kažejo se tudi pozitivni učinki. Z združitvijo gozdarstva in lesne industrije smo rešili tudi problem zaposlovanja invalidov, ne popolnoma, saj industrijske TOZD sprejemajo večkrat na lažja opravila delovne invalide iz gozdarstva. V zimskem času pa, ko so pogoji dela v gozdarstvu zelo težki, se gozdni delavci občasno zaposlujejo v lesni industriji.

Metoda obveščanja v LESNI in v TOZD poteka preko samoupravnih in sindikalnih skupin, razglasnih desk, zborov delavcev, občasnih internih biltenov, redno mesečno pa izhaja interno glasilo VIHARNIK, ki ga prejemajo vsi delavci, upokojenci in kmetje kooperanti. Informacije pa dajemo tudi po lokalnih radijskih postajah.

Vse naše osnovne organizacije sindikata in konferenca so aktivno delale na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. V tem mandatnem obdobju je bilo precej akcij, saj smo vse člane usposobili za njegovo delo v smislu razporeditve. Vse TOZD in delovna organizacija skupaj imamo iz-

(Nadaljevanje na 16. strani)

NESREČE PRI DELU V LETU 1979-GOZDARSTVO

Iz statističnih podatkov za Slovenijo kakor tudi za Jugoslavijo je razvidno, da število nesreč in izostankov iz dela zaradi nesreč in poklicnih obolenj stalno narašča. Gozdarstvo je panoga, ki spada v sam vrh po številu, kakor tudi po resnosti nesreč. Razveseljivo je dejstvo, da je v naši delovni organizaciji slika ravno obratna. Iz tabele I je razvidno, kako so se gibale nesreče pri delu v zadnjih osmih letih. Razvidno je, da število nesreč kljub povečanemu številu zaposlenih pada. Tudi resnost (število izgubljenih dni na eno nesrečo) in pogostnost nesreč se zmanjšujeta. Zelo pomembno je tudi to, da v zadnjih dveh letih ni bilo nobene težje nesreče, ki bi imela za posledico invalidnost ali celo smrt.

Tabela I

Zap. št.	Leto	Število zaposlenih	Število nesreč	Število izg. dni	Resnost nesreč	Pogostnost nesreč (% poškodovanih)
1.	1972	815	146	2.799	19,17	17,91
2.	1973	836	122	2.433	19,94	14,59
3.	1974	836	122	2.390	19,59	13,25
4.	1975	942	115	2.043	17,77	21,21
5.	1976	964	107	2.062	19,27	11,09
6.	1977	1.004	98	1.460	14,84	9,76
7.	1978	1.038	96	1.250	13,02	9,25
8.	1979	974	94	1.101	11,70	9,70

V naslednji tabeli je prikazano število nesreč ter resnost in pogostnost po TOZD in TOK gozdarstva.

Tabela II

Zap. št.	TOZD, TOK	Štev. zap.	Štev. nes.	Štev. izg. dni	Resnost	Pogostnost	Opomba
1.	Gozdarstvo Črna	157	17	181	10,6	10,8	
2.	Gozdarstvo Radlje	148	26	335	12,9	17,6	
3.	Gozdarstvo Slov. Gradec	47	4	39	9,7	8,5	
4.	Gozdarstvo Mislinja	65	7	97	13,8	10,8	
		417	54	652	12,1	12,9	=43% =57% =58%
5.	TOK Ravne	28	4	28	7,0	14,3	
6.	TOK Dravograd	17	2	9	4,5	11,8	
7.	TOK Radlje	35	6	108	18,0	17,2	
8.	TOK Slovenj Gradec	38	1	5	5,5	2,6	
		118	13	150	11,5	11,0	=12% =14% =14%
9.	TOZD transport	151	19	182	9,6	12,6	
10.	TOZD gradnje	66	4	34	8,5	6,1	
11.	TOZD CLS	46	4	88	22,0	8,7	
12.	TOZD turizem	26	—	—	—	—	
		289	27	304	11,2	9,3	=30% =29% =28%
13.	DSSP 1/2	150	—	—	—	—	
	Skupaj	947	94	1101	11,7	9,7	

Iz tabele je razvidno, da se je procentualno zgodilo največ nesreč v TOZD Gozdarstvo Radlje, resnost nesreč pa je največja v TOZD CLS Otiški vrh. Kljub temu pa sta obe TOZD po resnosti in pogostnosti pod republiškim povprečjem.

Z nadaljnjo analizo bomo ugotovili, pri katerih opravilih in nalogah se je pripetilo največ nesreč. Analizirali bomo vzroke in na osnovi teh izdelali ukrepe za zmanjšanje števila nesreč.

Alojz Klemenšek

O življenjskih in delovnih pogojih gozdnih delavcev

Dne 13. 3. 1978 sta prišla na razgovor z varstveno službo in vodstvom delovne organizacije Lesne sekretar republiškega odbora Zveze sindikatov Slovenije za gozdarstvo in lesno industrijo tov. Mišič Brane in predsednik zveznega odbora za gozdarstvo in lesno industrijo ter član predsedstva ZSJ tov. Čirič Fehim. Seznanjena sta bila o poslovanju naše delovne organizacije, planiranju, o tem, kje smo na področju dohodkovnih odnosov, o stabilizacijskih prizadevanjih z orientacijo na uvoz — izvoz in o izvajanju Samoupravnega sporazuma o življenjskih in delovnih pogojih delavcev gozdarstva.

Minilo je že štiri leta, odkar smo sprejeli ta samoupravni sporazum. Rok za poročilo Republiškemu sindikatu o izvajanju sporazuma je bil 1. 12. 1978. Po skoraj dveletni zamudi smo poročilo oddali. Sindikati so bili videti zadovoljni, kaj pa mislijo o tem gozdni delavci sekači, bomo pa še izvedeli.

Določila sporazuma smo vsa leta izpolnjevali. Imeli smo celo prednost pred ostalimi gozdarskimi delovnimi organizacijami, saj smo vse skozi zaposlovali delavce domačine. Poleg tega smo vsako leto izšolali 3 do 4 delavce, kar je zaslu-ga našega izobraževalnega centra.

V zadnjem času so naši delavci začeli odhajati v druge delovne organizacije. Vzroki so naslednji:

1. Delavci, ki delajo z motorno žago so preobremenjeni. Na deloviščih, kjer se vedno vršimo lupljenje, mora delavec delati dve uri dnevno z motorno žago. To sicer ne pride v poštev pogosto, ker smo, kjer je bilo le mogoče, uvedli takšno organizacijo dela, da ne vršimo več lupljenja v gozdu. S tem se je precej zmanjšala »vibracijska« poklicna bolezen, povečal pa se je procent obolelih na naglušnosti.

2. Pomanjkanje delavcev je vzrok, da morajo ti, ki so zaposleni, velikokrat delati tudi popoldan.

3. Največji vzrok za odhajanje delavcev v druge delovne organizacije pa je neprimerno plačano delo gozdarjev. To delo ni dovolj cenjeno. Gozdarji Slovedije bi morali biti bolj povezani in znotraj svoje organizacije postaviti delo gozdarja na pravo mesto in ga primer-no ovrednotiti.

Ostale pogoje za delo gozdnih delavcev smo pri nas zelo dobro rešili. Imamo organiziran prevoz delavcev na delo in z dela. Rešili smo vprašanje teren-skega dodatka tako, da je vključen v

maso OD. Imamo sorazmerno zelo do-bro opremljene delavce z osebnimi za-ščitnimi sredstvi. Stanovanjska vpraša-nja naših delavcev so zelo dobro rešena. Problemi se pojavljajo edino še pri oskrbi delavcev s toplim obrokom na terenu. Pred dvema letoma smo organi-zirali toplo malico delavcem v TOZD GO Mislinja, vendar smo po enem letu to ukinili. O tem problemu bomo še razmišljali in poskušali najti ustrezno rešitev. Pomembno je omeniti tudi to, da so naši gozdni delavci delali pozimi, ko so bili slabi pogoji za sečnjo, v lesni industriji. To pa je zopet prednost naše organiziranosti, da združujemo lesarstvo in gozdarstvo v eno delovno organiza-cijo.

Ob zaključku razgovora je tov. Mišič predlagal, da bi v bodoče bolj sodelovali z zveznim odborom za gozdarstvo in le-sno industrijo. Predlagal je tudi, da bi letos organizirali republiško prvenstvo gozdarjev nekje v naši regiji.

Oba predloga so prisotni z navduše-njem sprejeli.

I. R.

GIBANJE DELAVCEV LESNE V MESECU FEBRUARJU 1980

Prišli v TOZD

TOZD GOZDARSTVO RADLJE OB DRAVI

Peruš Rajko, 5. 2. 1980, NK delavec, KV gozdarski delavec
Palko Avgust, 1. 2. 1980, KV delavec, KV gozdarski delavec, Transport
Pokeržnik Viktor, 1. 2. 1980, KV delavec, KV gozdarski delavec

TOZD ŽAGA MUŠENIK

Medved Stanko, 8. 2. 1980, PK delavec, KV delavec

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PAMEČE

Moric Bernarda, 11. 2. 1980, PK delavka, PK spaj. furnirja
Praprotnik Marija, 22. 2. 1980, PK delavka, PK spaj. furnirja

TOZD TOVARNA OKEN PODVELKA

Praprotnik Janko, 4. 2. 1980, KV delavec, KV delavec
Cvetko Jožica, 4. 2. 1980, NK delavka, KV delavka

TOZD TOVARNA IVERNih PLOŠČ OTIŠKI VRH

Gracej Marjan, 14. 2. 1980, NK delavec, NK delavec
Skutnik Miran, 16. 2. 1980, KV delavec, KV delavec

TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC

Raič Ivan, 18. 2. 1980, NK delavec, PK delavec

TOZD NOVA OPREMA

Bačič Samid, 11. 2. 1980, NK delavec, NK delavec
Šumah Milan, 11. 2. 1980, NK delavec, NK delavec
Plazovnik Anton, 18. 2. 1980, NK delavec, NK delavec
Pušnik Marija, 18. 2. 1980, NK delavec, NK delavec
Odšli iz TOZD

TOZD GOZDARSTVO ČRNA

Sevčnik Marjan

TOZD GOZDARSTVO RADLJE OB DRAVI

Nabernik Franc, 13. 2. 1980, VŠ gozdar, VŠ pripravnik, JLA

TOKO SLOVENJ GRADEC

Rahten Jože, 31. 1. 1980, PK delavec, PK delavec

TOZD ŽAGA MUŠENIK

Juvan Zlatko, 31. 1. 1980, PK delavec, KV delavec

TOZD ŽAGA VUHRED

Novak Slavko, 14. 2. 1980, NK delavec, KV delavec

TOZD TP PAMEČE

Tavčman Danilo, 25. 1. 1980, PK delavec, PK skladiščni delavec
Škerget Ivan, 14. 2. 1980, KV progar, PK pom. HS
Pongračič Irena, 20. 2. 1980, PK delavka, PK pom. lak. linija

TOZD TOVARNA OKEN PODVELKA

Strmšnik Zvone, 14. 2. 1980, SS tehnik, VŠ delavec, JLA
Vinšek Maks, 14. 2. 1980, NK delavec, KV delavec, JLA

TOZD TOVARNA IVERNih PLOŠČ OTIŠKI VRH

Smonkar Danilo, 11. 2. 1980, KV delavec, KV delavec, JLA
Črešnik Danilo, 12. 2. 1980, NK delavec, PK delavec
Vaukman Jožef, 17. 2. 1980, NK delavec, NK delavec

Breznik Vikica, 29. 2. 1980, KV delavka, SS delavka
Repnik Franc, 29. 2. 1980, KV delavec, KV delavec
Smuc Rudi, 7. 2. 1980, NK delavec, PK delavec

TOZD NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC

Tejčič Predrag, 15. 2. 1980, NK delavec, NK delavec

STANJE DELAVCEV NA DAN 29. 2. 1980

TOZD	M	Z	Skupaj
Gozdarstvo Slovenj Gradec	42	4	46
Gozdarstvo Mislinja	61	4	65
Gozdarstvo Črna	142	13	155
TOK gozdarstvo Slovenj Gradec	36	1	37
TOK gozdarstvo Radlje	30	5	35
TOK gozdarstvo Ravne	31	8	39
TOK gozdarstvo Dravograd	14	3	17
Žaga Mislinja	46	6	52
Žaga Otiški vrh	54	10	64
Žaga Mušnik	41	7	48
Žaga Vuhred	69	5	74
TP Prevalje	71	106	177
TP Pameče	175	191	366
TSP Radlje	76	22	98
TO Podvelka	95	97	192
TIP Otiški vrh	198	24	222
Gradnje Slovenj Gradec	60	7	67
TIS Slovenj Gradec	138	14	152
CLS Otiški vrh	40	5	45
Nova oprema	185	137	322
Delovna skupnost skupnih služb	71	146	217
Turizem in gostinstvo	13	17+3 v	30+3 v
Blagovni promet	61	53	114
Skupaj	1749	885	2634

Darinka Urbanc

IZ ZAPISNIKOV

Iz sektorja za pravne in kadrovske zadeve smo prejeli obvestilo, da delavkam v letošnjem letu ne pripada en dan izrednega dopusta za dan žena, ker pade dan žena na prosto soboto.

Sklep: Člani delavskega sveta odobre delavkam v TOZD korišćenje enega dneva izrednega dopusta za dan žena. Izkoristiti ga morajo v mesecu marcu.

4. seja DS TOZD Gozdarstvo Slovenj Gradec, 10. 3. ob 15. uri.

SKRB ZA TITA

»Kaj je Tito res bolan?«
vprašamo mamo vsak dan.
»Da, vendar ne skrbi ti,
Tito kmalu ozdravi!«
mama mi odgovori.
»Tito bo spet čil in zdrav,
takrat bo lepo in prav.«
Vendar skrb me še mori.
»Kje pa Tito sploh leži?«
»On v Ljubljani zdaj že spi.
Oh, ne delaj mi skrbi.
Pojdi spat in mirno spi.«
Zdaj me skrb več ne mori,
Tito zdrav je,
mislim si.

Jerneja Komljanec, 5. d.
OŠ FRANJO VRUNČ
Slovenj Gradec

ROŽICE ZA TITA

Polno rožic bom nabrala.
»Komu?« sem se spraševala.
Morda mami, morda očku,
morda teti ali stricu?
Niti mami, niti očku,
niti teti ali stricu.
Rožice bom dala Titu,
da živel bo mnogo let.

Olga Obretan, 5. d.
OŠ FRANJO VRUNČ
Slovenj Gradec

DRAGI TITO!

Ko sem slišala, da si bolan, sem bila zelo žalostna. Želim, da bi čimprej ozdravel, da bi nas še dolgo vodil po poteh prijateljstva in miru.

Tovariš Tito leži na kliničnem centru v Ljubljani. Obiskala sta ga sinova Žarko in Miško. Tito se je tega obiska zelo razveselil. Jaz vem, da ima tovariš Tito zelo rad otroke, zato ga imam rada tudi jaz.

Branka

TITO!

Tito živi v Jugoslaviji. Zdaj je v Ljubljani v bolnici. Komaj čakamo, da bo prišel iz bolnice.

Branka

PRIJAVA ZA LETOVANJE V SEZONI 1980 — OBVESTILO!

TOK Gozdarstvo Ravne obvešča gozdne posestnike — kooperante, da bo camp prikolica za letovanje tudi letos postavljena v Medulinu pri Puli.

Če se boste odločili za letovanje, se prijavite na upravi gozdarstva Ravne do 20. maja 1980.

Prijave po tem roku nikakor ne bomo mogli upoštevati.

Ker se bodo na morebitne proste izmene prijavljali delavci TOK, prosimo, da navedeni rok prijav upoštevate.

TOK Gozdarstvo Ravne

DRAGI TITO RADI TE IMAMO

UČENCI OSNOVNE ŠOLE PAMEČE

Bežen pogled nazaj

Volitve v samoupravne organe TOK so za nami. Nekoliko pomladili smo sestav članov zbora delegatov, kar je prav in nujno, kajti mlade je treba uvajati, da bodo zasedli mesta, ki jih starejši postopoma praznimo.

Če se ob tej prelomnici vsaj bežno ozremo nazaj na prehojeno pot, lahko ugotovimo, da je bilo naše delo uspešno. Pri tem ne mislim samo na finančne uspehe, kajti naši finančni rezultati gospodarjenja s privatnimi gozdovi so v primerjavi s prometom majhni. V mislih imam uspehe, ki imajo velik politični pomen.

Kmetje—lastniki gozdov, organizirani v TOK LESNE Slovenj Gradec, predstavljamo DO, v kateri nastopamo kot tržni proizvajalci pri upravljanju s privatnimi gozdovi, ne da bi bila pri tem okrnjena lastninska pravica; se pravi, z lesom gospodarimo v skladu s socialističnimi načeli, v smislu zakona o gozdovih in zakona o združenem delu.

Taka oblika gospodarjenja s privatnimi gozdovi je interesantna tudi za družbo. Iz tega sektorja pride okrog petdeset odstotkov vseh lesnih mas, skoraj vsega pa izdelajo in dostavijo do kamionske ceste kmetje. Tako kmetje poleg kmetovanja vložijo veliko dela tudi v dejavnost, ki je za naše narodno gospodarstvo velikega pomena. S tem sta podana dva važna momenta: od lesa dobi svoj delež družba, kmet pa ima možnost, da z izdelavo in s spravilom lesa iztrži čimveč.

Velik uspeh pri gospodarjenju s privatnimi gozdovi smo dosegli s tem, ker našega sicer skromnega ČD nikoli ne delimo, saj imamo ustaljeno dolgoletno prakso, da istega nekje združujemo, po potrebi tudi oplemenitimo in vlagamo za potrebe, od katerih ima korist tudi širša družba. Naša največja skupna nalozba so gozdnokamionske ceste, ki dajejo nov utrip življenja našim hribovitim kmetijam, hkrati pa dobro služijo tudi vsem državljanom. Vsega tega ne bi bi-

lo, če bi se kmetje — gozdni posestniki, ki nastopajo kot samoupravljavci v TOK ne zavedali, da imajo skupne koristi prednost pred osebnimi in da se žrtve, ki so potrebne pri odrekanju delitve ČD, dolgoletno — vendar bogato obrestujejo. Prav gotovo bi bilo za strokovno službo in za posamezne člane samoupravnih organov veliko lažje razdeliti ČD med kmete, kot pa zagovarjati in uresničiti skupne naložbe!

»Včasih so nas drli lesni trgovci, zdaj pa gozdna!«, pade kdaj kakšna pikra.

Če izhajamo iz trditve, da pri lesu zmeraj kdo kmeta »dere«, lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da je zdaj v tem pogledu vsaj toliko bolje, da se denar, ki je odtegnjen od vsakega kubika prodanega lesa, vsaj v neki obliki vrne nazaj kmetom in širši družbi; z dobičkom pri lesu se ne bogatijo več posamezniki, kot se je to dogajalo v preteklosti. Kaj se je takrat dogajalo pri trgovini z lesom, imamo starejši še živo v spominu. Znanec, ki je bil pred vojno zaposlen kot lesni manipulant pri nekem znanem lesnem trgovcu, mi je med drugim povedal tudi to, da je ta trgovec zadnje leto pred vojno kupil vsak teden en grunt! Če se razmere ne bi spremenile, bi danes ne bilo nobenega privatnega kmeta več!

Negodujemo nad visokimi stroški gospodarjenja. Vedeti moramo, da pri takem organiziranem gospodarjenju z gozdovi, ko je treba odkupiti, odpeljati in plasirati tako velike mase lesa, ko je treba izvrševati gozdno gojitvena dela, ne moremo shajati brez zadostne strokovne službe in ta mora biti plačana.

V »Kmečkem glasu« se je pred kratkim neki kmet pritoževal, da so pravice kmeta — gozdnega posestnika okrnjene. Njihov Obrat — nekje v Zasavju je to — sestavlja in izvršuje vse plane brez sodelovanja kmetov. Delamo po zakonu o gozdovih, jim tolmačijo.

(Nadaljevanje na 11. strani)

Želja po izobraževanju

Pozno v jeseni se je na šoli na Pernicah uspešno končal tečaj šivanja in krojenja za kmečke žene in dekleta. Podoben tečaj so si zaželele tudi žene in dekleta iz Branika ter spodnjega dela Pernic in Mlak. Beseda je dala besedo in želja je priromala do TOZD Gozdarstvo Radlje v center za izobraževanje kmečkih žena in deklet, ki mu predseduje tovarišica inž. Tonka Modic. Pobudo za izobraževanje je rade volje sprejela. Tako se je prijavilo na tečaj za šivanje in krojenje, potekal je v osnovni šoli Branik, kar dvajset žena in deklet. Tečaj je bil dvakrat tedensko v dveh izmenah — dopoldanski in popoldanski. Izjemna je vest, da so se tečaja udeležila dekleta, mlade mamice in celo nekaj osivelih babic, ki bodo bržčas vstopile v šestdeseto leto. Marsikatera tečajnica je morala peščiti uro in

pol ali pa še več časa, ko se je vračala s tečaja domov.

Tečajnice so domiselno proslavile svoj ženski praznik osmi marec. Dopoldan so šivale, opoldan pa, ko sta bili zbrani obe izmeni, so jim šolarji pripravili ljubek program s pesmicami in recitacijami, potem pa so skupaj prisedle k skromni zakuski, ki so jo same pripravile iz domačih dobrot. Druga izmena je popoldan nadaljevala s šivanjem vse do pozne noči.

Morda smo se moške malo bolj kislo držali ne samo za osmi marec, ampak ves čas trajanja tečaja. Doma smo morali kuhati, pospravljati, otroke »varvat«, pa svinje »futrati« in še krave molzti. To je bilo najhuje in smo začeli razmišljati o nakupu molznega stroja.

Prav vse udeleženke tečaja so bile zelo zadovoljne z učiteljico Marijo, ki je znala vsaki pravilno razložiti potek dela in pri tem nikoli ni kazala slabe volje.

Nekatere udeleženke že drugi obiskujejo tečaj. To so predvsem mlajše, ki so imele več možnosti za izobraževanje tudi v bolj oddaljenih krajih, starejše pa so toplo pozdravile prihod učnega centra bliže domačemu kraju. Izpolnila se jim je želja po izobraževanju, ki so jo nosile v sebi že od mladih let.

Udeleženke tečaja se toplo zahvaljujejo Lesni Slovenj Gradec, kot tudi organizatorki inž. Tonki Modic za pomoč pri delu. Hvaležne so tudi organizatorju proslave ob 8. marcu, vodstvu šole za odstop prostorov in učiteljici Ireni za ljubeznivo pomoč.

Ludvik Mori

(Nadaljevanje z 10. strani)

V našem obratu se nad tem ne moremo pritoževati. Nasprotno. O tem se lahko včasih pritožuje naša strokovna služba, če ne pokažemo dovolj zanimanja pri obdelavi letnih planov, pri poročilih o gospodarjenju, pri sprejemanju zaključnega računa, ali pri ostali problematiki, ki se nabere in jo je treba rešiti. Vsi člani obrata imamo možnost, da pri tem sodelujemo, saj imamo redne zборе kmetov; svoje pripombe in mnenja lahko posredujemo tudi preko članov zbora delegatov ali naravnost pri strokovni službi.

V našem obratu so že vrsto let prisotni pravi samoupravni odnosi, ki so v minulih letih dali vidne rezultate. Posebno izpada ustaljena praksa, da ČD ne delimo, ga nekje združujemo in vlagamo tako, da je naši hriboviti in obmejni občini dal pridobitev, ki nam jo zavidajo tudi tujci. Nekdaj zaostale in odmaknjene kmetije smo namreč približali dolini, centru, tako smo omogočili nadaljnje kmetovanje marsikje, kjer bi drugače zamrlo.

Vse to, kar ima tudi velik politični pomen, nam je dal naš les, s katerim gospodarimo v smislu socialističnih načel, v skladu zakona o združenem delu, ob upoštevanju samoupravnih odnosov in velikem čutu naše strokovne službe, članov samoupravnih organov in kmetov samih, do skupnih potreb. Lahko smo za zgled marsikateri DO, kjer zaposleni ČD ne izpustijo iz rok, vztrajajo pri delitvi in če ne gre drugače, se za doseg svojega cilja poslužijo sredstev, ki v naši socialistični samoupravni družbi niso primerna!

Ajnžik

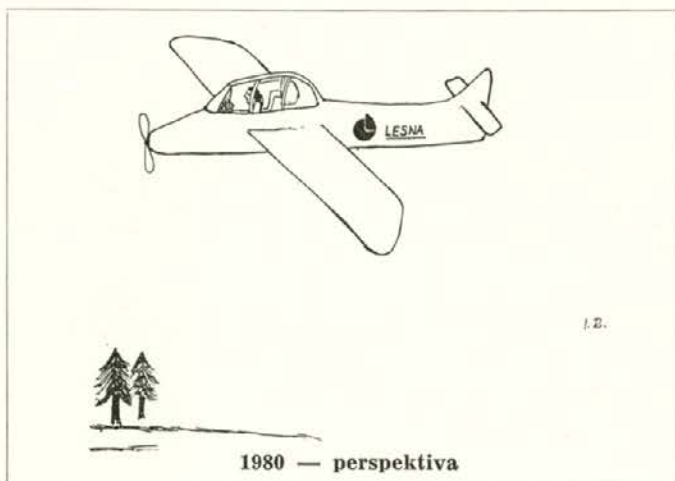
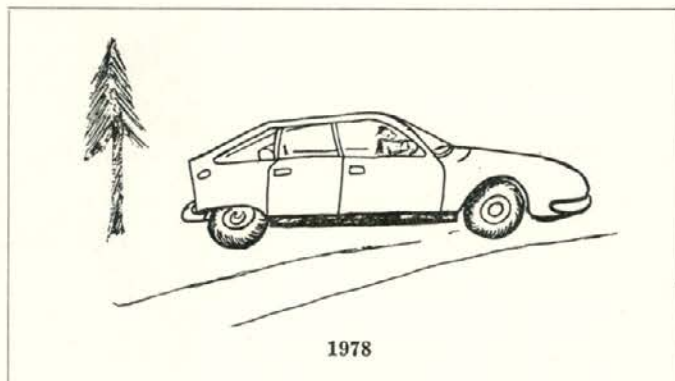
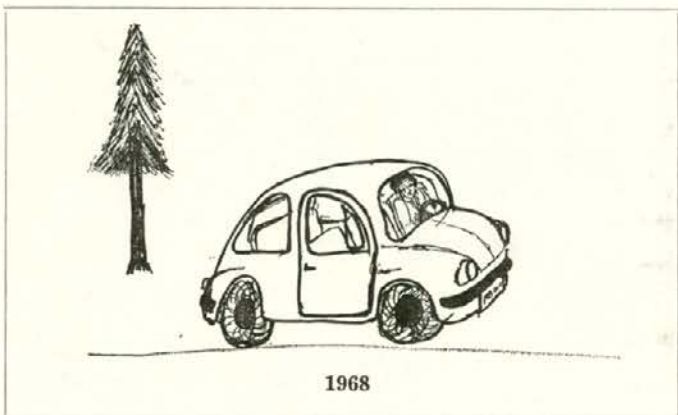
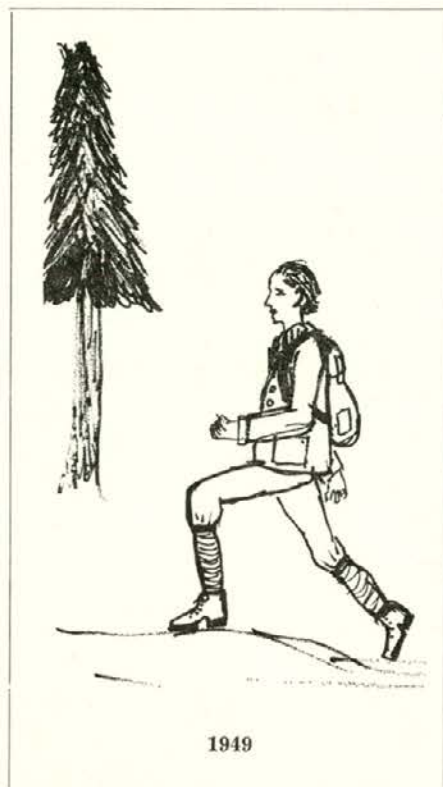
Če še ne veste

Z Zavodom za organizacijo in poslovanje dela iz Ljubljane smo sklenili pogodbo, da nas bodo organizirali tako, da bomo bolj učinkoviti. Pogodba je bila sklenjena že za leto 1979 v skupni višini 120 milijonov starih din. V letu 1980 bomo obnovili pogodbo za dodatnih 120 milijonov ali 3.300,00 din za en svetovalni dan. To pomeni, da bomo v dveh letih plačali zavodu 240 milijonov starih din in če organizacije še ne bomo sprejeli, lahko verjetno načrtujemo za

naslednje leto dodatnih 120 milijonov (ali še več) za našo novo organizacijo.

V okviru stabilizacijskih ukrepov smo sprejeli tudi ukrep, da bomo koordinirali službene vožnje z osebnimi avtomobili. Delavci delovne skupnosti so o tem razmišljali in ukrepali. Dne 18. 3. 1980 so se štirje odpravili iz Slovenj Gradca vsak v svojem avtomobilu in v primerni zavorni razdalji vsi prispeli v TOZD TO Podvelka.

Ida Robnik

DIETA PRI KRONIČNIH ŽELODČNIH TEŽAVAH, RANI ŽELODCA IN DVANAJSTERNIKA (s preveč želodčne kisline)

Glavni namen te prehrane je varovalna prehrana — zdrava in pestra, iz katere se izločijo le tista živila ali jedi, ki povzročajo bolniku težave! Ker nagnjenje do hrane (ali imamo radi neko hrano ali ne) v veliki meri odloča, ali bomo imeli težave pri zaužitju le-te, lahko priloženi seznam priporočene in odsvetovane hrane dopolnimo in prilagodimo svojim potrebam!

Upoštevati moramo naslednje:

1. pomagati pri nevtralizaciji želodčne kisline! (Hrana naj bo bazogena — alkalna!)
2. Izločiti hrano, ki draži rano oziroma želodčno sluznico:
 - a) kemične snovi, ki vsebujejo preveč sladkorja, kisline, soli, začimbe,
 - b) mehanske snovi, kot so groba mišična vlakna, koža, otrobi,
 - c) prevroče in premrzle jedi in pijače!
3. Izločiti hrano, ki vsebuje ekstrakte mesa, pravo kavo, alkohol, ruski čaj, ker dražijo želodčno sluznico in še povečujejo želodčno izločanje!
4. Ker se stanje bolnika z rano na želodcu navadno spomladi in jeseni poslabša, priporočamo, da se tak bolnik drži diete, posebno od marca do junija in od septembra do decembra!
5. Strogo je prepovedano kajenje!
6. Hrano zaužijemo večkrat na dan v majhnih količinah! Po glavnem obroku počivamo!
7. Hrano dobro prežvečimo! (Pogoj: zdravi zobje!)

PRIPOROČAMO:

Pijače: vse vrste ne presladkih čajev (razen ruskega), mleko, črna kava, slatine, sveži sadni sokovi.

Juhe: vse vrste pasiranih zelenjavnih juh, juha iz telečjih kosti, kurja juha in sluzasta juha.

Zakuhe: vse, razen težkih, mastnih zakuh.

Meso: mlada govedina, telečje in kurje meso, domači zajec, mlada jagnjetina in mlada srna, nemastna sesekljana šunka, »pariška« salama, olupljene hrenovke, jezik, telečje noge in glava, priželjc, možgani, sveže nemastne morske in sladkovodne ribe.

Meso naj bolnik uživa kuhano, sesekljano, pri dobrem počutju tudi pečeno.

Zabela: surovo maslo, rastlinska olja, dobra sveža margarina, sladka in kislja smetana.

Zelenjava: cvetača, špinača, korenje, sladka in kislja repa, kolerabica, mlad grah, mlad fižol v stročju, paradižnik, buče, pretlačen ohrovt, zelje, pesa por; pripravljamo jo samo kuhano ali dušeno.

Krompir: pire, v kosih, v oblicah.

Solata: mehka, glavната solata, motovilec, paradižnik (olupljen!).

Močnate jedi: testenine, riž, polenta, kaša, zdrob, rahli čmoki (sirovi, kruhovi).

Sladice: razne kreme, rahlo ne preveč sladkano pecivo, razni narastki in pudingi.

Kruh: en dan star bel ali črn pšenični kruh, prepečenec.

Mlečni izdelki: vse mlečne jedi, kislno mleko, jogurt, skuta in vsi nemastni siri (trapist, tolminski, bohinjski, ementalški).

Jajca: kot dodatek jedem, sicer le mehko kuhana.

Sadje: sveži sadni sokovi, olupljena, nastrgana jabolka, pasirane breskve, banane.

Kompoti: ne preveč sladki, sveže pripravljene, pasirani.

Začimbe: peteršilj, majaron v manjših količinah.

ODSVETUJEMO:

Pijače: alkohol, prava kava, ruski čaj.

Juhe: vse mastne juhe, kislja juha, goveja juha.

Zakuhe: težke, mastne zakuhe (ocvirkovi štruklji, fritati, ocvrt grah, mesni zavitek).

Meso: prekajeno, klobase, salame, svinjsko in ovčje meso, divjačina, gosje in račje meso, pljučka, ledvička, vampi, svinjska in goveja jetra, vso konzervirano meso, meso v solati, vse ribje konzerve in mastne ribe.

Zabela: loj, slanina, zaseka, ocvirki, svinjska mast, vsa razbeljena maščoba.

Zelenjava: kislno zelje, pretlačen ohrovt, fižol v zrnju, leča, grah, kumarice, paprika, redkev, čebula, česen, zelena, vsa v soli ali kislju konzervirana zelenjava, gobe.

Krompir: pražen, pečen, ocvrt, vsa krompirjeva testa.

Solata: zelena solata, endivija, regrat, srbska solata, kislno zelje v solati.

Močnate jedi: vsi mastni štruklji, jabolčni zavitki, sladice, pripravljene z medom, orehi, mandlji, razine, vse sveže kvajšene jedi (potice, krofi, miške), vaniljevi rogljički, različne kremove rezine, torte.

Kruh: koruzen in ovsen kruh, svež bel kruh.

Siri: ostri, mastni siri.

Jajca: šato, na masti pečena jajca, jajčna majoneza.

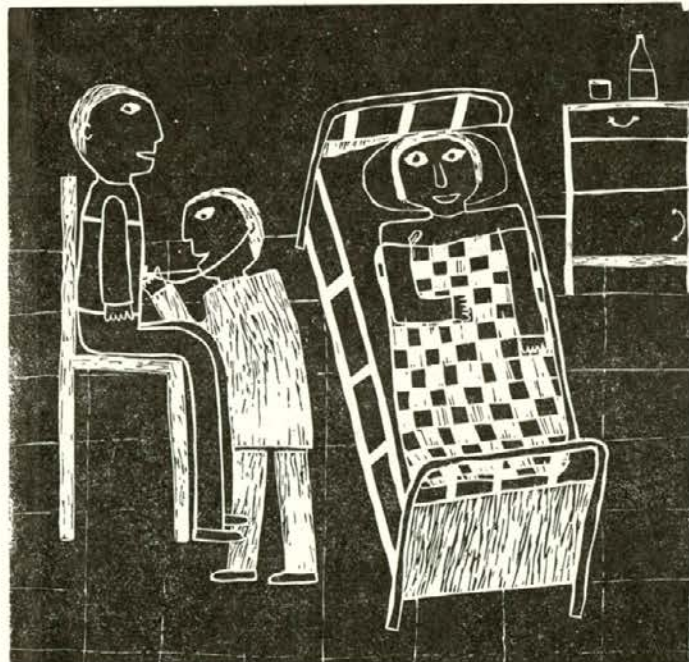
Sadje: vsako nezrelo, s sladkorjem vkuhanu sadje, večje količine marmelade, orehi, mandlji, fige, sveže in posušene slive.

Začimbe: paprika, poper, gorčica, surova gorčica, surov česen, hren.

Strogo prepovedano je temno gosto prežganje z maščobo!

Ob poostitvi bolezenskih znakov (pomladansko ali jesensko poslabšanje bolezni) je potrebno dietne ukrepe pojačati. Prednost v prehrani damo: mleku (še bolj pa obogatenemu mleku, kateremu smo dodali smetano), mehko kuhanemu jajcu, polmastnim sirom, lahkemu mlademu mesu, belim testeninam, kombiniranim mlečno-beljakovinskim jedem in dietni šunki.

Nada Kadiš

Kadar pride bolezen (Janke Dušan, 12 let)

MOJE ŽELJE TITU

Titu rožic bom nabrala
in se z njimi v Ljubljano
bom podala,
mu najlepše želje izročila
in šopek rožic podarila.

Ko bom želje izročila
in šopek podarila,
se vesela bom domov vrnila.

KUMER Sabina 5. d
OŠ FRANJO VRUNČ
Slovenj Gradec

NAŠA PRIPRAVLJENOST ZA OBRAMBO DOMOVINE

Živimo v miru. Prav gotovo si nihče ne želi vojne in vendar moramo biti pripravljeni na vse. Pripravljeni moramo biti, da bomo, če bo treba, obranili domovino. Prav vsakdo bi sodeloval v splošnem ljudskem odporu, vsakdo se zaveda svojih dolžnosti. To smo dokazali tudi letos septembra na vseslovenski akciji »NIČ NAS NE MORE PRESENETITI«. Vsi — od šolarjev pa do upokoјencev — smo dokazali, da smo pripravljeni na naravne nesreče pa tudi na vojno. Delovne so bile ekipe civilne zaščite, prve pomoči, enote JLA, teritorialne enote, gasilci in sploh vsi delovni ljudje in občani. Šolarji smo izvedli obrambni dan s tekmovanji v streljanju, metanju bombe, v nudenju prve pomoči in orientaciji. Kurirji so sproti obveščali o novicah, zvečer smo izvedli zatemnitev. Vse je bilo tako, kakor da nas je resnično napadel sovražnik. Z akcijo smo ponovno dokazali, da nas izjemni pogoji življenja ne morejo presenetiti.

Tega, kar so nam priborili in izgradili naši dedje in očetje, tega za kar so mnogi dali svoja življenja, tega ne damo. Branili bomo domovino, branili bomo naša načela in pripadnost, zakaj to je naša pravica in dolžnost.

Darja Grah,
OŠ FRANJO VRUNČ Slovenj Gradec

SPORT IN REKREACIJA

Rezultati smučarskega tekmovanja

Dne 7. 3. 1980 je bilo smučarsko tekmovanje v veleslalomu na Pungartu. Tekmovanja se je udeležilo 76 tekmovalcev: od tega 12 iz TOZD GO Črna, 7 iz TIP Otiški vrh, 8 iz Nove opreme, 4 iz delovne skupnosti, 8 iz Blagovnega prometa, 5 iz TOK Slovenj Gradec, 4 iz TOK Ravne, 5 iz TP Pameče, 6 iz Transporta in servisov, 5 iz TP Prevalje, 4 iz Žage Mušenik, 1 iz Žage Mislinja, 3 iz Gozdarstva Mislinja, 2 iz TO Podvelka in 2 iz TOZD Gostinstvo in turizem. Rezultati tekmovanja so bili naslednji:

Zenske — prvih pet mest:

1. Razdevšek Erika, TIP Otiški vrh, 50,47;
2. Dokl Anica, Nova oprema, 51,30;
3. Miheljak Marija, Delovna skupnost, 52,05;
4. Črnič Darinka, Blagovni promet, 55,34;
5. Gregor Darinka, Blagovni promet, 58,08.

Moški do 35 let — prvih 10 mest:

1. Srebre Ivan, Gozdarstvo Črna, 40,60;
2. Kotnik Jože, TIP Otiški vrh, 40,66;
3. Mavc Miro, Gozdarstvo Črna, 40,67;
4. Brezovnik Tone, TIP Otiški vrh, 41,02;
5. Razgoršek Mirko, Nova oprema, 41,47;
6. Zabukovec Marjan, TIP Otiški vrh, 41,50;
7. Mikel Janko, TOK Ravne, 41,79;
8. Štifter Kristi, Gozdarstvo Črna, 41,88;
9. Barl Marjan, TP Pameče, 42,36;
10. Smolnikar Marjan, TP Pameče, 42,48.

Moški nad 35 let — prvih pet mest:

1. Plesec Franc, Gozdarstvo Črna, 40,67;
2. Adamič Ivan, Gozdarstvo Črna, 41,43;
3. Kozelj Janez, TOK Slovenj Gradec, 42,03;
4. Mori Rudi, TIP Otiški vrh, 43,41;
5. Lorbek Jože, Nova oprema, 45,34.

Ekipna uvrstitev — ženske:

1. TOZD Blagovni promet 1:53,42;
2. Delovna skupnost 1:56,06.

Moški:

1. Gozdarstvo Črna 2:01,94;
2. TIP Otiški vrh 2:03,18;
3. TP Pameče 2:09,28;
4. Nova oprema 2:09,68;
5. TOK Ravne 2:10,15;
6. Transport in servisi 2:12,95;
7. TP Prevalje 2:13,83;
8. Blagovni promet 2:20,49;
9. TOK Slovenj Gradec 2:22,12;
10. Žaga Mušenik 2:25,60.

Danica Petek

V KLAVNICI OTIŠKI VRH

- »Kaj tako zijaš v ta vrata?«
- »Čul sem, da bodo kmete, ko bodo klali njihovo živino, zapirali v ta prostor.«
- »Zakaj pa?«
- »Da jim ne bodo okužili klavnice.«

POVEJTE, KAJ MISLITE O VIHARNIKU

Viharnik izhaja že vrsto let in nam prinaša določeno količino informacij. Uredništvo Viharnika je prejelo že veliko pisem bralcev z ocenami posameznih člankov, željami po določenih informacijah in včasih tudi grajami. Ker je VIHARNIK vaš časopis želimo, da ga ocenite, zato smo vam pripravili vprašalnik. Prosimo vas, da ga čimprej izpolnite in pošljete na naslov:

Uredništvo VIHARNIKA, LESNA SLOVENJ GRADEC,
Vorančev trg 4.

Uredništvo

Vprašalnik:

1. status:

a) delavec

b) kmet

c) upokojenec

d) ostalo (študent, družinski član, ustanova itd).

ustrezno obkroži

2. Katere delovne naloge in opravila opravljate (delovno mesto)?

3. Starost:

4. Izobrazba:

a) osnovna

b) srednja

c) višja

ustrezno obkroži

5. Ali berete VIHARNIK?

a) redno

b) občasno

c) nikoli

6. Kaj menite o vsebini?

7. Ali so prispevki pisani dovolj razumljivo?

8. Katera področja dejavnosti so premalo zastopana? (poslovno, samoupravno, družbenopolitično, športno, kulturno itd).

9. Vaš predlog za izboljšanje vsebine glasila?

10. Kaj mislite o obliki?

11. Vaše mnenje o izhajanju glasila — ali naj bi izhajalo:

a) mesečno

b) štirinajstdnevno

c) drugače

ustrezno obkroži

12. Ostale pripombe:

13. Priimek in ime izpolnjevalca (če se ne želite podpisati, tč. 13 ni potrebno izpolniti)

POVEJTE, KAJ MISLITE O VIHARNIKU

Sneg se poslavlja — Foto: A. Klemenšek

Varujmo gozdove pred požari

Ne nmeravamo vas spominjati na velika gozdna požara v gornji Mežiški dolini pred leti. Želimo vam povedati le naslednje:

Lansko pomlad gozdovi v gornji Mežiški dolini niso goreli!

Niso zagoreli predvsem zaradi vašega skrbnega vedenja v naravi, niso zagoreli zaradi vaših besed, s katerimi ste poučili svoje otroke o nevarnosti igre z ognjem. Z vašim vestnim nadzorovanjem in opozarjanjem, predvsem pa z vašim zglednim odnosom do narave in svoje okolice ste uspeli ohraniti bogato gozdno rastlinstvo v naši okolici.

Prihranili ste veliko truda vsem, ki se žrtvujejo pri gašenju gozdnih požarov, našo družbo pa ste obvarovali pred veliko škodo, ki se v denarju sploh ne da povrniti.

Gozdarji LESNE SLOVENJ GRADEC vas vljudno prosimo, tudi letos za vaše razumevanje in vašo pomoč! Prosimo vas, da:

- se pogovorite v vaši družini s svojimi otroci o nevarnosti igre v bližini gozdov in jih poučite o posledicah gozdnih požarov,
- ne sežigajte v suhem in vetrovnem vremenu odpadkov in suhljadi na prostem,
- dobrohotno opozarjajte na previdnost pri ravnanju z ognjem tudi druge.

Hvala lepa!

Oddih po opravljeni nalogi

STABILIZACIJA

Nekaj teh... v tujino gre,
prinese dnevnic še pa še,
delavec bi jih tudi rad,
pa jih nima kje pobrat.

V MESNICI

Neki kmet v koroški regiji naroči eno kilo govedine. Mesarju se ne posreči takoj: najprej useka za tri deke premalo in ko doda, potegne vaga dve deki čez kilo.

Kmet: »Zakaj tako gledate na vago?«
Mesar: »Ste smešni, oče. Ali naj delam v svojo izgubo?«

Kmet: »Saj sem res smešen. Pred kratkim sem prodal Mesnini Dravograd bika, ki je vrgel najmanj tristo kil mesa, pa niti na vago nisem smel pogledati.«

ZAHVALA

Vsem, ki so ob izgubi drage mame Fortin Frančiške, p. d. Potočnik iz Koprivne z nami sočustvovali in nam kakorkoli pomagali, hvala.

Potočnikovci

(Nadaljevanje z 8. strani)

delane varnostne ocene, aktivno smo bili vključeni v akcijo NNNP. Skoraj vse ekipe imamo kompletno opremljene.

Ko zaključujem poročilo, poudarjam, da bomo morali obvladati še veliko skupnih naporov, da bi sindikat v LESNI odigral svojo vlogo, ki jo ima po ustavi in zakonu o združenem delu. Učinkovito in dobro delo političnih organizacij bo gotovo prispevalo svoj delež tudi k dobremu gospodarjenju kakor na ostalih področjih delovanja LESNE.

Vodstvo podjetja pa prosimo, da dokončno spozna potrebo po namestitvi strokovnega delavca za družbenopolitične organizacije, o čemer je tekla razprava skozi celo mandatno obdobje in že pred tem.

Predsednik konference sindikata
LESNE, Slovenj Gradec
Oto Čegovnik

Glasilo VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija, n. sol. o. — Ureja uredniški odbor: Vida Vrhnjak, Tone Modic, Ludvik Kotnik, Jože Gosak, Marija Krautberger, Oto Čegovnik, Hedvika Janše, Jurij Šumečnik, Andrej Sertel, Marjan Cuješ, Maks Nabernik. — Glavni urednik: Andrej Sertel, odgovorna urednica: Ida Robnik, lektorica: Majda Klemenšek, tehnični urednik: Bruno Znidaršič, naklada: 5000 izvodov. — Klišeji in tisk: ČGP Večer Maribor, Tržaška cesta 14, 62000 Maribor, 1980